

Beleidsplan Schulddienstverlening 2020

Afdeling Werk, Inkomen en Zorg

gemeenschappelijke regeling
DE BEVELANDEN

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Aanbevelingen Beleidsplan Schulddienstverlening 2016 - 2019	3
1.2 Harmonisatie schulddienstverlening Bevelandse gemeenten	3
1.3 Evaluatie Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	4
1.4 Relevante documenten	4
2. Ontwikkelingen	5
2.1 Wijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	5
2.2 Wetsvoorstel adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind	5
2.3 Wet vereenvoudiging beslagvrije voet en Verbreding beslagregister	6
2.4 Actieplan Brede Schuldenaanpak	6
2.5 Uitbreiding regionale samenwerking	7
3. Kaders en doelstellingen	8
3.1 Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	8
3.2 Lidmaatschap NVVK	8
3.3 Onderscheid schuldhulpverlening en schulddienstverlening	9
3.4 Visie	9
3.5 Doelstellingen	9
3.6 Uitgangspunten	10
3.7 Resultaten	10
4. Toeleiding en ondersteuning	11
4.1 Mogelijkheden voor gemeentelijke ondersteuning	11
4.2 De rol van de cliënt	11
4.3 Toegankelijke en laagdrempelige hulpverlening	13
4.4 Gezinnen met inwonende minderjarige kinderen	13
4.5 Specifieke doelgroepen	14
4.6 Producten	15
5. Integrale aanpak	16
5.1 Interne samenwerking	16
5.2 Samenwerking binnen het Sociaal Domein	16
5.3 Inkomensbeheer	17
5.4 Inzet vrijwilligers	17
5.5 Kwaliteit integrale hulpverlening	18
6. Preventie en Vroegsignalering	19
6.1 Preventie	19
6.2 Vroegsignalering	20
7. Nazorg	22
8. Speerpunten 2020	23
9. Financiële aspecten	24

1. Inleiding

Voor u ligt het Beleidsplan Schulddienstverlening 2020 van de afdeling WIZ van GR de Bevelanden. De basis voor dit beleidsplan is het Beleidsplan Schulddienstverlening 2016 – 2019. Hierin zijn voor de afgelopen vier jaar de kaders, doelen en aanbevelingen beschreven op het gebied van schulddienstverlening. Vanwege het verstrijken van de beleidsperiode is het nodig dat gemeenten een nieuw beleidsplan vaststellen. Omdat er een duidelijke overlap is met de Kadernota Armoedebeleid 2017 – 2020, is het aan te bevelen om vanaf 2021 beide plannen te integreren tot één nota Armoede en Schulden.

1.1 Aanbevelingen Beleidsplan Schulddienstverlening 2016 - 2019

In het Beleidsplan Schulddienstverlening 2016 – 2019 zijn een aantal aanbevelingen opgenomen.

Aanbevelingen die zijn gerealiseerd zijn:

- Eén uniforme uitvoering schulddienstverlening voor de aan WIZ deelnemende gemeenten.
- De beleidsregels schuldhulpverlening uniformeren voor de aan WIZ deelnemende gemeenten.
- Werkinstructie opstellen voor de verbinding van de Kredietbank West-Brabant en afdeling WIZ betreffende cliënten uit de gemeenten Borsele en Reimerswaal.
- Beleid ten aanzien van gezinnen met minderjarige kinderen voor de afdeling WIZ uniformeren, in die zin dat alle mogelijkheden worden bekeken om woningontuiming of energieafsluiting te voorkomen, mits zij voldoende medewerking verlenen en zich houden aan de voor hun geldende voorwaarden.
- Preventieactiviteiten door middel van voorlichting aan vrijwilligers.
- Vroegsignalering door middel van samenwerkingsafspraken tussen de afdeling WIZ en verhuurders, energieleverancier(s) en kinderopvangorganisaties vastleggen in convenanten.
- Budgetbeheer uitvoeren voor alle aan WIZ deelnemende gemeenten.
- Budgetbegeleiding door vrijwilligers uitbreiden naar alle WIZ deelnemende gemeenten.
- Nazorg bieden aan inwoners van alle aan WIZ deelnemende gemeenten.
- Het maatjesproject van het Leger des Heils inzetten in alle WIZ-gemeenten.

1.2 Harmonisatie schulddienstverlening Bevelandse gemeenten

Met de inwerkingtreding van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking De Bevelanden op 1 januari 2015 is de taak schulddienstverlening in het delegatiebesluit overgedragen aan de afdeling Werk, Inkomen en Zorg (WIZ). Per 1 juli 2018 is de schulddienstverlening voor alle Bevelandse gemeenten geharmoniseerd. Dit betekent dat alle inwoners van de Bevelandse gemeenten vanaf die datum bij de afdeling WIZ terecht kunnen voor hulp bij schulden. Tot deze datum vond de schuldhulpverlening voor de inwoners van Borsele en Reimerswaal nog plaats bij de Kredietbank West-Brabant. De overeenkomsten met deze kredietbank zijn beëindigd en alleen de al bij hen lopende schuldhulpverleningstrajecten handelen zij nog af.

1.3 Evaluatie Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Organisatieadviesbureau Berenschot heeft in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in maart 2016 een evaluatierapport opgesteld. Daarin is als hoofdvraag opgenomen of de invoering van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) heeft geleid tot een kwaliteitsbodem in de gemeentelijke schuldhulpverlening. De conclusie is dat de Wgs heeft bijgedragen aan de beoogde kwaliteitsbodem maar ook dat 'de bodem nog kan worden versterkt'.

Berenschot stelt dat de kwaliteit van schuldhulpverlening te maken heeft met de beschikbaarheid en bereikbaarheid, maar ook met de mensen die de individuele ondersteuning bieden. Het is van belang om oog te hebben voor ontwikkelingen in de maatschappij. Welke groepen hebben bijvoorbeeld baat bij preventieve ondersteuning? En er zijn ook groepen mensen die minder zelfredzaam zijn en meer begeleiding nodig hebben.

Maatregelen naar aanleiding van de evaluatie zijn met name gericht op het verbeteren van de toegang tot schuldhulpverlening en de integrale benaderingswijze van de problematiek.

1.4 Relevante documenten

De toelating tot de schuldhulpverlening is beschreven in de Beleidsregels Toelating tot de schuldhulpverlening GR de Bevelanden. Deze zijn vastgesteld door het dagelijks bestuur op 11 september 2017 en gelden per 1 juli 2017.

Het werkproces schulddienstverlening januari 2019 geeft een uitvoerige beschrijving van de producten en diensten die de afdeling WIZ biedt.

Andere van belang zijnde documenten zijn de Kadernota Armoedebeleid 2017 – 2019 en de Kadernota Sociaal Domein.

2. Ontwikkelingen

2.1 Wijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Er is een concept wetsvoorstel voor wijziging van de Wgs. De wijzigingen die worden voorgesteld betreffen het uitwisselen van persoonsgegevens, het faciliteren van vroegsignalering van schulden en het verduidelijken van de systematiek die gebruikt moet worden bij het besluit over de toegang tot schuldhulp. De beoogde invoeringsdatum is 1 januari 2021. In het kort betreffen de voorstellen het volgende:

- Het wetsvoorstel wil de gegevensuitwisseling structureel versnellen en verbeteren door ervoor te zorgen dat de schuldhulpverlener zelf, zonder toestemming van de cliënt, verschillende digitale informatiebronnen kan raadplegen.
- Vroegsignalering wordt een verplichting. Gemeenten *moeten* dus signalen oppakken van genoemde meldende partijen en de partijen *moeten* straks gaan melden, inclusief de woningcorporaties. De komende 1,5 jaar geeft het ministerie van SZW gemeenten de ruimte om al met de genoemde meldende partijen persoonsgegevens uit te wisselen. Bij *alle* signalen, dus ook enkelvoudige signalen moet de gemeente een aanbod doen tot een eerste gesprek. Dat hoeft niet via een huisbezoek, maar kan ook bijvoorbeeld telefonisch of per brief.
- De gemeente moet in het kader van vroegsignalering het aanbod tot een eerste gesprek doen binnen 4 weken na melding. Dat is dezelfde termijn als geldt voor de reguliere schuldhulpverlening.
- Na de eerste hulpvraag moet binnen 4 weken een eerste gesprek plaatsvinden. Na dit eerste gesprek moet binnen 8 weken een beschikking afgegeven worden. Het wetsvoorstel verduidelijkt dat in deze beschikking moet worden aangegeven op welke hulp een burger recht heeft. Dit uit het oogpunt van rechtszekerheid en transparantie. Feitelijk betekent dit dat een plan van aanpak onderdeel moet worden van de toelatingsbeschikking. Tegelijkertijd wordt ook voor ondernemers schuldhulpverlening mogelijk gemaakt.

2.2 Wetsvoorstel adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind

Dit wetsvoorstel introduceert het recht voor gemeenten om de kantonrechter te adviseren bij de beantwoording van de vraag of een voldoende behartiging van de belangen van mensen met problematische schulden kan worden bewerkstelligd met een meer passende en minder verstreckende voorziening dan met de instelling van schuldenbewind.

Het wetsvoorstel beoogt ten eerste gemeenten in staat te stellen hun regierol bij schuldhulpverlening beter te vervullen. Ten tweede biedt het wetsvoorstel de rechter de mogelijkheid om alternatieve vormen van ondersteuning af te wegen bij de beoordeling van het verzoek tot instelling van een schuldenbewind.

Het wetsvoorstel is in voorbereiding. De beoogde datum van inwerkingtreding is nog niet bekend.

2.3 Wet vereenvoudiging beslagvrije voet en Verbreding beslagregister

Met de inwerkingtreding van de Wet Vereenvoudiging beslagvrije voet en Verbreding beslagregister kan de beslagvrije voet in principe zonder informatie van de schuldenaar worden berekend. Voor implementatie is een ICT-tool in ontwikkeling om de gegevens die nodig zijn om de beslagvrije voet te berekenen automatisch digitaal te verzamelen bij bronnen zoals de Polisadministratie van UWV en de Belastingdienst. De beslagvrije voet is een belangrijk onderdeel van de inkomensinformatie die nodig is voor schuldhulpverlening. Het ontwikkelen van deze tool levert echter vertraging op voor de implementatie van de wet. Deze implementatie is nu voorzien per 1 januari 2021.

Omdat de problematiek rond de huidige beslagvrije voet urgent is en om een oplossing vraagt, willen de ministeries van SZW en Financiën waar mogelijk met een aantal tussenmaatregelen reeds effect sorteren bij de groep mensen die op dit moment met een te lage beslagvrije voet wordt geconfronteerd. In een kamerbrief van 13 februari 2019 schrijven de ministers dat zij de tussenmaatregelen met spoed willen realiseren. Deze tussenmaatregelen overbruggen de periode tot inwerkingtreding van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet. De maatregelen zijn:

- Een einde aan het toepassen van overheidsvorderingen door de Belastingdienst bij mensen met problematische schulden. Momenteel vormt deze wijze van invordering, waarbij de Belastingdienst automatisch bedragen tot 500 euro mag afschrijven van de rekening van een belastingschuldige, een groot probleem voor mensen met schulden. Zij kunnen hierdoor te weinig geld overhouden om van te leven.
- Buiten werking stellen van beslag op toeslagen door de Belastingdienst.
- Ophoging van de beslagvrije voet bij jongeren. Voor hen geldt op dit moment een beslagvrije voet die is gebaseerd op de bijstandsnorm voor jongeren. In de wet vereenvoudiging beslagvrije voet is geconstateerd dat de op die manier vastgestelde beslagvrije voet in een aantal situaties onvoldoende is om in het levensonderhoud te kunnen voorzien. Daarom wordt voor jongeren deze wijziging versneld ingevoerd.

2.4 Actieplan Brede Schuldenaanpak

Op 21 februari 2018 is het startsein gegeven voor het Samenwerkingsverband Brede Schuldenaanpak (SBS). De daaropvolgende 2 jaar werken ministeries, gemeenten en organisaties samen aan de aanpak van de schuldenproblematiek. In het Actieplan Brede Schuldenaanpak staan een groot aantal acties die hier aan bij moeten dragen. Onder deze paraplu valt ook het Interbestuurlijk Programma (IBP) waarin wordt beschreven hoe gemeenten, het Rijk en andere organisaties gezamenlijk gaan optrekken in het voorkomen en oplossen van problematische schulden.

De staatssecretaris beschrijft drie actielijnen om in deze kabinetsperiode schulden (en armoede) aan te pakken:

1. Problematische schulden voorkomen:

- Inzetten op preventie en vroegsignalering
- Inzetten op een meer dienstverlenende organisatie
- Meer rekening houden met het 'doenvermogen' van mensen

2. Ontzorgen en ondersteunen:

- Inzet voor mensen met problemen op meer leefgebieden
- Komen tot vernieuwende schuldenaanpak en verbeterd schuldhulpverleningstraject
- Werken aan verdere professionalisering
- Rekening houden met de complexiteit van inkomensvoorzieningen

3. Zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso:

- Bestaansminimum beter beschermen
- Verbeteren van de samenwerking tussen schuldeisers
- Aandacht voor functioneren incassobranche

Het rijk stelt aan gemeenten gedurende de jaren 2018 – 2020 extra middelen beschikbaar (zie hoofdstuk 9). Gemeenten worden hiermee in staat gesteld om hun aanpak van schuldenproblematiek te intensiveren.

2.5 Uitbreiding regionale samenwerking

Met de gemeente Tholen zijn in 2019 gesprekken gevoerd over samenwerking op het gebied van schulddienstverlening. Met deze gemeente wordt een dienstverleningsovereenkomst afgesloten op basis waarvan de afdeling WIZ de schulddienstverlening voor hen zal gaan uitvoeren. Het streven is hiermee per 1 januari 2020 te starten, in eerste instantie voor de duur van twee jaar.

3. Kaders en doelstellingen

3.1 Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Vanaf 1 juli 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening van kracht. Hiermee is schuldhulpverlening een wettelijke taak voor gemeenten. De Wgs is een kaderwet waarin met name is uitgewerkt wat gemeenten verplicht zijn te doen. Gemeenten hebben wel een grote vrijheid in de wijze waarop zij hun dienstverlening vormgeven.

De belangrijkste consequenties die voortvloeien uit de wet zijn:

- De gemeente moet voorzien in een integrale aanpak, wat wil zeggen dat er in het aanbod van schuldhulpverlening niet alleen aandacht is voor de financiële problematiek van een schuldenaar, maar ook voor eventuele daarmee samenhangende immateriële problematiek.
- Gemeenten moeten maatregelen benoemen die de kwaliteit borgen van de integrale hulpverlening.
- De gemeente moet voorzien in activiteiten in het kader van preventie en nazorg.
- Schuldenaren die zich melden voor hulp moeten binnen vier weken een intakegesprek krijgen. Als er sprake is van een crisissituatie, zoals een dreigende huisuitzetting moet de intake binnen drie werkdagen plaatsvinden.
- Gemeenten moeten specifiek aandacht hebben voor schuldhulpverlening aan gezinnen met inwonende minderjarige kinderen.
- Er moet gewerkt worden met een beschikking, waardoor cliënt de mogelijkheid heeft in bezwaar te gaan indien deze wordt uitgesloten van schuldhulpverlening.
- De Wgs schrijft verder voor dat in het beleidsplan moet worden beschreven welke resultaten de gemeente in de door het plan bestreken periode wenst te behalen.

Per 1 april 2017 is in de Wgs het breed moratorium opgenomen. Een breed moratorium is een tijdelijke adempauze van zes maanden, waarin schuldeisers alle invorderingen opschorten. Een inwoner met schulden krijgt in die periode van zes maanden bijvoorbeeld tijdelijk geen brieven van deurwaarders en geen aanmaningen van de belastingdienst of andere overheidsorganisaties. Hierdoor krijgt de inwoner de tijd om orde op zaken te stellen, overzicht te krijgen over zijn financiën en een plan te maken om op een realistische manier schulden te gaan afbetalen. Het moratorium kan al vroeg in het schuldhulpverleningsproces worden ingezet. De gemeente kan deze adempauze voor een inwoner aanvragen bij de rechtbank. De persoon met schulden moet zich dan wel hebben aangemeld bij een schuldhulpverlener.

3.2 Lidmaatschap NVVK

De GR de Bevelanden is lid van de NVVK, de branchevereniging op het gebied van schuldhulpverlening en sociaal bankieren. Er wordt gewerkt conform de regels en gedragscodes die zijn vastgesteld door de NVVK. De NVVK heeft alle werkprocessen beschreven in modules. Deze modules en gedragscodes zijn te vinden op de website van de NVVK, www.nvvk.eu.

3.3 Onderscheid schuldhulpverlening en schulddienstverlening

Wij maken een onderscheid tussen schuldhulpverlening en schulddienstverlening.

Schuldhulpverlening zijn de minnelijke schuldregelingen¹ en het budgetbeheer die de gemeente, als onderdeel van de schuldhulpverlening, verricht.

Schulddienstverlening is de dienstverlening die ten aanzien van personen met schulden geleverd wordt in de gehele keten. Hieronder valt onder andere maatschappelijk werk, verslavingszorg, bewindvoerders/budgetbeheerders, schuldeisers, vrijwilligersorganisaties, etc. In beginsel is schulddienstverlening voor iedereen toegankelijk. Hierbij is het leveren van maatwerk noodzakelijk.

3.4 Visie

Schulddienstverlening staat open voor alle inwoners. De problematiek staat centraal. Om financiële problemen met succes en duurzaam te bestrijden, zullen we de achterliggende problemen eveneens moeten aanpakken in samenwerking met externe partners. Dat wil zeggen dat we kiezen voor een integrale aanpak. Daarbij blijft de cliënt verantwoordelijk voor het slagen van het traject.

We willen met onze schulddienstverlening al onze inwoners het perspectief bieden op een schuldenvrije toekomst.

3.5 Doelstellingen

De doelstelling voor schulddienstverlening is gerelateerd aan de doelstelling uit de Kadernota Armoedebeleid 2017 – 2020:

“De centrale doelstelling van ons armoedebeleid is het voorkomen en tegengaan van armoede en schulden en het stimuleren van (financiële) zelfredzaamheid en (arbeids)participatie waarbij eigen verantwoordelijkheid voorop staat. Hiervoor werken de afdeling WIZ en de vijf Bevelandse gemeenten samen met als doel een integrale aanpak van armoede en schulden.”

De drie pijlers uit het armoedebeleid – preventie, participatie en perspectief – zijn ook hier van toepassing. Voor schulddienstverlening betekent dit dat we:

- zoveel mogelijk willen voorkomen dat mensen financiële problemen krijgen en in een armoedesituatie terecht komen;
- willen dat iedereen mee kan doen, ongeacht de financiële situatie;
- willen dat iedereen perspectief heeft op een schuldenvrije toekomst.

¹ Minnelijke Schuldsanering Natuurlijke Personen (MSNP)

3.6 Uitgangspunten

De uitgangspunten voor schulddienstverlening zijn:

1. Onze schulddienstverlening geven we integraal vorm: we kijken ook naar mogelijke problemen op andere leefgebieden (zoals gezondheid en welzijn) zodat we de oorzaak van het schuldenprobleem kunnen aanpakken;
2. Onze schulddienstverlening is voor iedereen toegankelijk en laagdrempelig: iedereen met (dreigende) problematische schulden weet de weg naar de onze dienstverlening te vinden;
3. We hebben specifieke aandacht voor gezinnen met inwonende minderjarige kinderen;
4. We hebben extra aandacht voor preventie: inwoners weten hoe zij (problematische) schulden kunnen voorkomen;
5. We hebben extra aandacht voor vroegsignalering: we willen voorkomen dat kleine schulden of betalingsachterstanden uitgroeien tot problematische schulden;
6. We hebben extra aandacht voor nazorg: er is voldoende hulp beschikbaar zodat we kunnen voorkomen dat de cliënt opnieuw schulden krijgt.

Deze uitgangspunten werken we in de volgende hoofdstukken verder uit.

3.7 Resultaten

De Wgs schrijft voor dat het beleidsplan de gewenste resultaten in de beleidsperiode beschrijft. Er wordt daarbij niet aangegeven op welk niveau die resultaten betrekking moeten hebben. Wij monitoren nu de aantallen meldingen schulddienstverlening, de aantallen aanvragen voor schuldhelpverlening, de aantallen huurachterstanden en het aantal vooraankondigingen van woningontuimingen. Deze cijfers komen terug in de kwartaalrapportages. Momenteel ontwerpen wij een uitgebreide managementrapportage waarin wij resultaten die wij willen behalen, zullen opnemen.

4. Toeleiding en ondersteuning

4.1 Mogelijkheden voor gemeentelijke ondersteuning

De effectiviteit van schuldhulpverlening wordt beïnvloed door grofweg vier factoren:

1. sociaal-demografische factoren (gemiddeld inkomen en werkgelegenheid, de kracht van de sociale structuur)
2. kenmerken van de schuldenaren (financiële vaardigheden, motivatie, mate van samenhangende problematiek)
3. kenmerken van de crediteuren (convenanten, bereidheid tot meewerken aan schuldregeling)
4. de opzet en de uitvoering van de schuldhulpverlening (kwaliteit uitvoering en samenwerking met kern- en ketenpartners)

Een schuldenvrije toekomst zal niet voor iedere cliënt haalbaar zijn. Motivatie van betrokkene, hoogte van de schulden en de aard van de schulden zijn bepalend voor de mogelijkheden.

Er worden geen inkomensgrenzen gehanteerd omdat inkomen niet bepaalt of iemand al dan niet problematische schulden heeft.

4.2 De rol van de cliënt

Het uitgangspunt is dat de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt centraal staat. Zelf doen waar mogelijk, ondersteuning waar noodzakelijk. Dat zal per cliëntengroep en zelfs per cliënt (maatwerk) verschillen. De eigen verantwoordelijkheid van de cliënt is een belangrijke voorwaarde voor een succesvol schuldhulpverleningstraject. De cliënt dient zich maximaal in te zetten voor het slagen van het traject. We weten echter uit ervaring en uit wetenschappelijk onderzoek dat de financiële zelfredzaamheid – zeker op het moment dat mensen zich melden – niet moet worden overschat.

In de wet is een algemene medewerkingsverplichting opgenomen. Belangrijke verplichtingen in dit kader zijn:

- meewerken aan het wegnemen van bijvoorbeeld de oorzaken van de problematische schulden,
- meewerken aan stabilisatie van inkomsten en uitgaven en
- een schuldhulptraject volledig afmaken.

Schuldhulpverlening is alleen toegankelijk voor de cliënt die gemotiveerd is. In beginsel geldt dat niet-willers en recidivisten geen toegang (meer) krijgen tot schuldhulpverlening. Uitzonderingen daar gelaten, maatwerk is noodzakelijk. In het algemeen zoeken wij altijd naar maatwerk en streven we ernaar dat we met een schuldenaar uitkomen op de situatie dat we een schuldregeling kunnen bieden. Met andere woorden: we laten de cliënt niet zomaar los en houden rekening met het doen-vermogen van de cliënt. Onderscheid maken tussen niet-willen en niet-kunnen is daarbij cruciaal. Als we zien dat het doen-vermogen van een cliënt niet voldoende is, dan zoeken we de samenwerking met

maatschappelijke partners zodat zij de cliënt kunnen ondersteunen. Als we niet-willers treffen dan kunnen we de hulp opschalen naar het Sociaal Domein als er grote zorgen zijn over het welzijn van het gezin als gevolg van de financiële problemen en het weigeren van de medewerking. Ook dan laten we de cliënt niet zomaar los.

Onderstaand schema laat zien wat de mogelijkheden zijn van ondersteuning in verschillende situaties:

		Schuldenaar	
		Wel regelbaar	Niet regelbaar
Schuldsituatie	Wel regelbaar	Schuldsituatie is op te lossen met een schuldregeling	Mogelijkheden hangen af van individuele dossier: soms schuldregeling, soms stabiliseren, soms geen oplossing
	Niet regelbaar	Schuldsituatie is alleen te stabiliseren	Gemeente kan niets of nauwelijks iets betekenen

Een 'regelbare schuldenaar' houdt zich (met ondersteuning) aan afspraken en is gemotiveerd. Ook is hij bereid zich in te zetten om (indien mogelijk) meer inkomen te verwerven en ten gunste van crediteuren keuzes te maken in het bestedingspatroon.

Een 'regelbare schuldsituatie' wordt gekenmerkt door schulden die voor een schuldregeling in aanmerking komen. Daartegenover staat dat er schulden zijn die het treffen van een schuldregeling in de weg staan. Voorbeelden hiervan zijn een specifieke groep CJIB-schulden of schulden waarbij het door juridische procedures nog jaren duurt voordat duidelijk is hoe hoog de vordering is.

Door de (on)regelbare schuldenaar af te zetten tegen het (on)regelbare schuldenpakket ontstaat een indeling in groepen waarvoor geldt dat de mogelijkheden die de gemeente heeft om met succes een schuldregeling te treffen varieert.

Voor schuldenaren bij wie sprake is van een combinatie van 'regelbaar gedrag' en een 'regelbaar schuldenpakket' probeert de gemeente een schuldregeling te treffen. In de andere situaties bepalen de omstandigheden van het geval wat de gemeente kan betekenen. Bij niet regelbaar gedrag zijn er soms steunstructuren te realiseren waardoor een schuldregeling toch mogelijk is (sociaal netwerk dat

ondersteunt, vrijwilligers, beschermingsbewind). Bij een niet-regelbaar pakket is een schuldregeling geen optie, maar kan schulddienstverlening WIZ verwijzen naar een hulpverlenende instantie of ketenpartner die de klant ondersteuning kan bieden.

4.3 Toegankelijke en laagdrempelige hulpverlening

Voor toelating tot schuldhulpverlening gelden bepaalde regels. Deze zijn vastgelegd in de Beleidsregels Toelating tot de schuldhulpverlening GR De Bevelanden, vastgesteld door het dagelijks bestuur op 11 januari 2018. De beleidsregels bieden heldere regels voor zowel de inwoners als de gemeenten. Inwoners weten welke voorwaarden er zijn voor toelating tot de schuldhulpverlening en waaraan zij zich moeten houden. De colleges B&W weten welke verplichtingen zij aan de inwoner mogen opleggen en wanneer zij de toegang tot de schuldhulpverlening kunnen weigeren of beëindigen.

Schulddienstverlening is in principe voor iedereen toegankelijk. De afdeling WIZ geeft dit als volgt vorm:

- Bij een uitnodiging voor een eerste gesprek, vragen wij niet om formulieren en andere relevante stukken, omdat mensen vaak het overzicht al kwijt zijn. Wij houden de uitnodiging laagdrempelig en vragen alleen om een identiteitsbewijs mee te nemen.
- Als er al een bewindvoerder is, gaan wij eerst daarmee in gesprek, voordat we de cliënt uitnodigen.
- Als er al begeleiding is door het SMWO, dan zorgen we voor een warme overdracht, zodat de cliënt niet opnieuw zijn verhaal moet doen.
- De vrijwilligers van SHV Zeeland en Humanitas zijn een laagdrempelige toegang.
- Wij hebben geen wachttijd. Na een melding volgt er vaak dezelfde week nog een gesprek.

Ondanks deze manier van werken, weten we dat het voor mensen nog steeds een hoge drempel kan zijn om hulp te vragen en zich bij ons te melden. Om nog laagdrempeliger te zijn, kan het een idee zijn om meer in de wijk zichtbaar te zijn. Denk bijvoorbeeld aan open spreekuren in wijkgebouwen. Omdat ook steeds meer jongeren financiële problemen hebben, kan het ook zinvol zijn om een toegang te hebben die specifiek voor deze doelgroep goed werkt. Deze ideeën werken wij in samenwerking met de gemeenten verder uit.

4.4 Gezinnen met inwonende minderjarige kinderen

Ten aanzien van gezinnen met minderjarige kinderen worden alle mogelijkheden bekeken om een woningontruiming of afsluiting gas, water en elektra te voorkomen, mits de ouders de medewerking verlenen en zich houden aan de voor hen van toepassing zijnde voorwaarden, zoals inkomensbeheer. Bij onvoldoende medewerking wordt een ontruiming of afsluiting niet voorkomen en schakelen wij relevante partijen in het Sociaal Domein in om de kwetsbare positie van de kinderen te bewaken. Als er minderjarige kinderen in het geding zijn zal altijd melding worden gedaan bij Veilig Thuis. Ouders hebben immers een zorgplicht en het niet zorgen voor een huis wordt gezien als een verwaarlozing.

4.5 Specifieke doelgroepen

We kennen binnen schulddienstverlening een aantal doelgroepen waarvoor wij specifieke activiteiten nodig vinden, om de kans op slagen van een traject – of liever nog het voorkomen van schulden – te vergroten.

- Jongeren

We zagen de afgelopen periode een toename van het aantal jongeren met schulden. Een deel hiervan zijn studerende jongeren. De Wgs laat niet toe om deze jongeren een schuldtraject te bieden omdat zij recht hebben op studiefinanciering. Wij onderzochten in 2019 op welke manier wij hen toch kunnen helpen. De aanbevelingen uit dit onderzoek zullen we in deze beleidsperiode aan de gemeenten voorleggen.

- Statushouders

De financiële positie van statushouders heeft extra aandacht nodig. Het systeem van uitkeringen, toeslagen, eigen risico en naheffingen is zo ingewikkeld dat er vaak vanaf de vestiging in de gemeente en de start van de uitkering al een achterstand ontstaat. Dat maakt hun positie extra kwetsbaar. Vanaf 2021 worden gemeenten weer verantwoordelijk voor inburgering. De overheid wil dat gemeenten de statushouder dan ook 'ontzorgt' door bijvoorbeeld de vaste lasten rechtstreeks van de uitkering te betalen of de bijstand in natura te verstrekken. Vooruitlopend hierop willen wij al specifieke hulp bieden door middel van budgetbeheer en -coaching aan statushouders met als doel hun financiële situatie te verbeteren en schulden te voorkomen.

- Licht verstandelijk beperkten

Mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) hebben relatief vaak problematische schulden. Tegelijkertijd worden mensen met verstandelijke beperkingen vaak niet herkend door professionals. Terwijl die beperkingen juist heel nauw kunnen samenhangen met de schuldenproblematiek. De traditionele schuldhulpverlening sluit daarom minder goed aan op mensen die bijvoorbeeld slecht informatie kunnen verwerken, of de consequenties van hun gedrag slecht kunnen overzien. Het voorkomen en oplossen van financiële problemen bij deze doelgroep vereist een speciale aanpak. Dit blijkt onder andere uit het onderzoeksrapport LVB, schulden en werk (2018). Bij het aanbieden van schulddienstverlening aan deze doelgroep is het dus belangrijk rekening te houden met de beperkingen. Daarvoor moeten schulddienstverleners in de eerste plaats in staat zijn om signalen van LVB te herkennen en vervolgens op zo'n manier met deze mensen om te gaan dat de beperking geen belemmering vormt voor het traject. Hiervoor worden trainingen aangeboden. Daarnaast is het belangrijk om onze communicatiemiddelen beter af te stemmen op deze doelgroep. Hiervoor zoeken wij de samenwerking met LFB Goes, de belangenvereniging dóór en vóór mensen met een verstandelijke beperking.

- Ondernemers

We onderzoeken hoe wij ondernemers met schulden hulpverlening kunnen bieden. In de eerste plaats zullen we de Beleidsregels Toelating tot schuldhelpverlening aanpassen. Hierin worden ondernemers uitgesloten van hulpverlening, maar dit is op grond van de Wgs niet toegestaan. We hebben verder een verkenning gedaan voor samenwerking en afstemming met de BBZ². In 2020 werken we dit verder uit.

4.6 Producten

De afdeling WIZ biedt in het kader van schuldhelp- en -dienstverlening de volgende producten:

1. Betalingsregeling (niet problematische schulden)
2. Minnelijke schuldregeling natuurlijke personen (MSNP)
3. Wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP)
4. Duurzame financiële dienstverlening
5. Inkomensbeheer
6. Exitgesprek
7. Nazorg

De producten worden uitgebreid beschreven in het Werkproces Schuldhelpdienstverlening (januari 2019). Wij bieden deze producten binnen de zeven modules van het werkproces:

1. Module Preventie
2. Module Vroegsignalering
3. Module Informatie en Advies
4. Module Crisisinterventie
5. Module Aanmelding en Intake
6. Module Stabilisatie
7. Module Flankerende hulp

Deze modules zijn gebaseerd op de modules zoals vastgesteld door de NVVK. De modules vormen samen met de Gedragscode van de NVVK de belangrijkste basis voor de audit waarmee de kwaliteit en uniformiteit van de dienstverlening van de NVVK-leden wordt gewaarborgd. Door het hanteren van deze modules in ons werkproces, willen wij de kwaliteit van onze dienstverlening borgen.

² Besluit bijstandsverlening zelfstandigen

5. Integrale aanpak

Financiële problemen staan zelden op zich. Vaak liggen er psychosociale of verslavingsproblemen aan ten grondslag. Om financiële problemen duurzaam op te lossen of hanteerbaar te maken, zullen de omstandigheden die hiermee in verband staan, aangepakt moeten worden. Dit betekent dat we de problemen integraal benaderen en aanpakken.

Omgekeerd is het zo dat hulpverlening op andere leefgebieden vaak niet zinvol is als er ook financiële problemen zijn. Bekend is dat financiële zorgen alle aandacht opeisen. Om bijvoorbeeld cliënten met een bijstandsuitkering en met schulden, op weg te helpen naar werk, zullen eerst de financiële problemen aangepakt moeten worden. Langdurige financiële zorgen en de daarmee gepaard gaande stress kunnen zelfs leiden tot verandering van cognitieve functies. Hierdoor zijn mensen bijvoorbeeld niet meer of minder goed in staat om de juiste keuzes te maken. Zij kunnen dan minder goed bepalen wat op de lange termijn goed is voor hun situatie en maken daardoor keuzes voor de korte termijn die vaak niet helpend zijn.

Integraal betekent ook dat we kijken hoe we schulden in de toekomst kunnen voorkomen. Als we iemand kunnen helpen met schulden, kijken we daarbij naar het gedrag. We kijken naar motivatie, vaardigheden en mogelijke belemmeringen. Onze hulp moet leiden tot het blijvend oplossen van de schulden.

5.1 Interne samenwerking

De interne samenwerking is uitgewerkt in werkprocessen. Er wordt over en weer verwezen en contact gelegd door de klantmanagers van de verschillende secties, als blijkt dat er schulden of achterstanden zijn of als de cliënt kosten maakt waarvoor recht op bijstand is.

5.2 Samenwerking binnen het Sociaal Domein

Schulddienstverlening maakt deel uit van het brede sociaal domein. Om integraal te werken is het belangrijk goede verbindingen te leggen tussen de verschillende beleidsvelden, zodat mensen met (dreigende) schulden de hulp en ondersteuning krijgen die nodig is. Mensen kunnen met hun financiële problemen op meerdere plaatsen terecht met hun hulpvraag en worden doorverwezen naar schulddienstverlening wanneer de problematiek niet eenvoudig is op te lossen. Wanneer er op meerdere leefgebieden problemen zijn, legt het team Schulddienstverlening contact met de coördinator sociaal domein om een signaal af te geven gericht op afstemming met overige hulpverleners, of juist omdat er onvoldoende hulp aanwezig is en er zorgen zijn om de persoon of het gezin.

Bij een aangezegde woningontuiming worden signalen direct doorgezet naar de desbetreffende gemeente met het verzoek dit signaal op te pakken. Doorgaans schakelt de gemeente het

maatschappelijk werk in om in contact te komen met de schuldenaar. Indien nodig wordt schulddienstverlening erbij betrokken om de crisis af te wenden.

De GR de Bevelanden heeft een zwaardere rol wanneer zij de regie voert over een integraal proces waar verschillende organisaties bij betrokken zijn. De GR kan zowel hulp- en dienstverlener als ook regievoerder zijn.

5.3 Inkomensbeheer

Op het gebied van inkomensbeheer wordt er met diverse regionale bureaus samengewerkt die zijn gespecialiseerd in bewindvoering. Cliënten gaan zelf een overeenkomst aan met het betreffende bureau, vrijwillig of na een uitspraak van de rechtbank. Voor wat betreft budgetbeheer is het streven om deze zoveel mogelijk binnen de afdeling WIZ te laten plaatsvinden.

5.4 Inzet vrijwilligers

Vanuit de eigen verantwoordelijkheid zal de cliënt zoveel mogelijk ondersteuning vanuit de eigen leefomgeving moeten zoeken. Steeds vaker wordt in het land hierbij ook gebruik gemaakt van de inzet van vrijwilligers. Vrijwilligers die mensen begeleiden bij het oplossen van geldproblemen beperken daarmee het beroep op de schuldhulpverlening. Zo nodig helpen zij mensen met het voorbereiden van de aanvraag schuldhulpverlening (administratie op orde brengen, schulden inventariseren, schuldenmap compleet maken).

Vrijwilligers van SchuldHulpVrijwilligers Zeeland (SHV Zeeland) worden begeleid door het Leger des Heils en zijn inmiddels actief in alle Bevelandse gemeenten. Zij ondersteunen de cliënt bij het indienen van de aanvraag en zorgen voor het compleet maken van de aanvraag (schuldenmap). De vrijwilligers komen regelmatig mee tijdens het gesprek en indien nodig begeleiden zij de cliënt ook tijdens het gehele traject.

In Goes heeft het Leger des Heils een aantal vindplaatsen met de functies van koffie-inloop, spreekuur, aanbod van meubilair, indien nodig voedselpakketten en kleding. Daarnaast is zij in staat ook preventief te werken voor mensen die het financieel wat minder hebben. In Goes werken een aantal kerken samen met het Leger des Heils mee aan dit project. Voor de instandhouding en scholing van het maatjesproject hebben de Bevelandse gemeenten een subsidierelatie met het Leger des Heils.

Humanitas is de andere vrijwilligersorganisatie waarmee het team schulddienstverlening van de afdeling WIZ nauw samenwerkt. Vrijwilligers van de afdeling Thuisadministratie Oosterschelderegio van deze organisatie ondersteunen inwoners van de Bevelandse gemeenten bij het op orde krijgen van hun financiën. Doel is om binnen maximaal één jaar opnieuw het evenwicht tussen inkomsten en uitgaven te vinden. Daarnaast bieden zij permanente ondersteuning aan mensen bij wie het niet lukt

om de administratie zelfstandig te voeren. Ook met Humanitas hebben de Bevelandse gemeenten een subsidierelatie.

Lokaal hebben gemeenten ook vrijwilligers in bijvoorbeeld formulierenbrigades of bij een lokale welzijnsorganisatie. Ook deze vrijwilligers kunnen inwoners ondersteuning bieden bij hun financiën.

5.5 Kwaliteit integrale hulpverlening

In de wet is een verplichting opgenomen om in het beleidsplan te beschrijven welke maatregelen de gemeente neemt om de kwaliteit te borgen van de wijze waarop integrale hulpverlening wordt uitgevoerd. Dit gebeurt bij GR de Bevelanden op de volgende manier:

1. De NVVK, de branchevereniging van schuldhulpverlenende instanties in Nederland, heeft gedragsregels ontwikkeld waarin richtlijnen zijn opgenomen voor goede schuldhulpverlening. GR de Bevelanden is actief lid van de NVVK. Het werken volgens deze gedragscodes levert een goede bijdrage aan de kwaliteit. De NVVK voert ook regelmatig audits uit om de kwaliteit te toetsen.
2. De afdeling WIZ stelde een intern controle plan vast per januari 2019. De onderzoeken op basis van dit plan moeten een duidelijk en afdoend beeld over de getrouwheid en rechtmatigheid van de uitvoering op de producten van de schulddienstverlening kunnen geven.
3. Wij voeren een continue klanttevredenheidsonderzoek uit. Bij ieder traject vragen wij aan de cliënten hoe zij de dienstverlening hebben ervaren. Sinds medio 2019 gebeurt dit online. Aan de hand van deze input kunnen wij de kwaliteit van onze dienstverlening steeds optimaliseren.

6. Preventie en Vroegsignalering

6.1 Preventie

In de wet is opgenomen dat gemeenten moeten voorzien in activiteiten gericht op preventie. Preventie is het voorkomen dat er financiële problemen ontstaan door van tevoren in actie te komen. Preventie kan echter ook worden ingezet om grotere financiële problemen of herhaling te voorkomen. De definitie van preventie volgens het Nibud: *“Schuldpreventie is een mix van maatregelen, activiteiten en voorzieningen die er op gericht zijn dat mensen financieel vaardig worden en zich zo gedragen dat zij hun financiën op orde houden.”* Uit verschillende onderzoeken in het land naar de effectiviteit van preventieactiviteiten komt naar voren dat deelnemers meer inzicht krijgen in hun geldzaken, beter weten hoe ze hun geldzaken praktisch moeten aanpakken en weten waar de knelpunten liggen.

Preventie kan op primair, secundair en tertiair niveau worden ingedeeld. In de eerste plaats wordt ervoor gezorgd dat burgers geen beroep hoeven doen op schuldhulpverlening (= primaire preventie). In de tweede plaats wordt met preventie vroegsignalering van schulden bevorderd (= secundaire preventie). In de derde plaats wordt geprobeerd terugval en recidive te voorkomen (= tertiaire preventie).

Huidige preventieactiviteiten die de afdeling WIZ biedt:

- Verzorgen van voorlichtingen aan maatschappelijke organisaties die met de doelgroep te maken hebben.
- Vluchtelingenwerk geeft workshops en budgetadvies aan nieuwkomers.
- Deelname aan het project Kick georganiseerd door het Regionaal Bureau Leerplicht. Het project helpt jongeren een plan te maken voor de toekomst. Vanuit schulddienstverlening krijgen de deelnemers inzicht in welke vaardigheden nodig zijn om financieel “gezond” te zijn. Zo krijgen ze uitleg over het bijhouden van een kasboek en krijgen ze inzicht in verantwoordelijkheden behorende bij de leeftijd of bepaalde life-events³.
- Deelname aan Startpunt Geldzaken per 1 januari 2019: inwoners en hulpverleners krijgen met online geldplannen van het Nibud inzicht in de financiën en kunnen deze met behulp van het plan op orde houden.
- Project Vroegsignalering (zie paragraaf 6.2).

In deze beleidsperiode willen we onderzoeken welke preventieactiviteiten nog meer kunnen helpen om schulden te voorkomen. Denk bijvoorbeeld aan een financieel adviseur die een laagdrempelige ingang kan zijn voor inwoners die te maken hebben of krijgen met een life event. Ook willen we nog

³ Een belangrijke gebeurtenis die kan leiden tot financiële problemen, zoals ziekte, echtscheiding, op kamers gaan of overlijden van de partner.

meer inzetten op onze voorlichtingen en deze uitbreiden naar andere soorten organisaties maar ook naar werkgevers.

6.2 Vroegsignalering

Vroegsignalering binnen de schulddienstverlening is het in een zo vroeg mogelijk stadium in beeld brengen van mensen met betalingsproblemen. Hiermee maken we vroegtijdige hulpverlening mogelijk door gebruik te maken van daadwerkelijke signalen en outreachende hulpverlening. Het vroegtijdig signaleren van financiële problemen kan erger voorkomen. Maatschappelijke organisaties, werkgevers, scholen etc. hebben hier een grote rol in. Juist in de 'gewone' relaties, zoals werkgever - werknemer, kunnen problemen vroegtijdig worden gesignaleerd.

Vroegsignalering is van belang zowel voor de betrokken burger, de schuldeiser, de gemeente en heeft een breder maatschappelijk belang. Het belang van betrokken burger is dat de schuldenproblematiek in een zo vroeg mogelijk stadium wordt aangepakt. Hoe langer dat wordt uitgesteld, hoe hoger de schulden oplopen, hoe moeilijker het is om nog oplossingen te vinden en hoe ingrijpender de gevolgen zijn.

Vroegsignalering is ook in het belang van de schuldeiser: hoe sneller wordt ingegrepen des te groter is de kans dat de schuld (deels) wordt voldaan. Ten slotte is het maatschappelijk belang van vroegsignalering ook groot. De maatschappelijke kosten van schulden zijn immers hoog: armoede, sociale uitsluiting, huisuitzetting, afsluitingen van gas en licht. Mensen met schulden hebben vaak ook andere sociale problemen, die door de schuldenproblematiek moeilijker zijn op te lossen zoals het vinden van werk.

De Bevelandse gemeenten zien vroegsignalering als een taak in het kader van schuldhulpverlening. Het doel dat de gemeenten willen bereiken is dat grotere (problematische) schulden worden voorkomen. Overigens wordt vroegsignalering vanaf 2021 in de Wgs als wettelijke taak voor gemeenten opgenomen.

Per 1 mei 2019 startte de pilot Vroegsignalering bij de afdeling WIZ voor de duur van twee jaar. Met woningcoöperatie R&B Wonen, waterleverancier Evides, zorgverzekeringen CZ en VGZ en Sabewa Zeeland zijn convenanten afgesloten. Met energieleverancier Delta is dit nog niet gebeurd omdat deze leverancier te maken heeft met een overname en er momenteel geen nieuwe convenanten mogen worden afgesloten. Woningcoöperatie RWS hanteert vooralsnog een eigen werkwijze bij het ontstaan van betalingsachterstanden. Zoals al beschreven in hoofdstuk 2 wordt vroegsignalering een verplichting in de nieuwe Wgs vanaf 2021 en krijgen woningcoöperaties een meldingsplicht.

De werkwijze in de pilot Vroegsignalering houdt in dat personen/gezinnen waar een betalingsachterstand aan de orde is, persoonlijk benaderd worden. Er vindt een huisbezoek plaats waar de klantmanager schulddienstverlening een Quick Scan en Quick Fix (aanvragen

inkomensregelingen) uitvoert, een diagnose stelt en waar nodig een plan van aanpak opstelt. Met dit project beogen we te voorkomen dat inwoners met kortdurende betalingsachterstanden grotere achterstanden of nog meer schulden krijgen.

Naast de hierboven genoemde organisaties die betalingsachterstanden melden, zijn ook kinderopvangorganisaties een belangrijke partij waar in een vroeg stadium financiële problemen aan het licht kunnen komen. Het niet betalen van kinderopvang kan namelijk grote invloed hebben op trajecten die wij inzetten naar scholing of werk. Daarom vinden wij het belangrijk om ook op deze betalingsachterstanden actie te kunnen ondernemen. We willen in dit beleidsjaar onderzoeken welke samenwerkingsafspraken we met kinderopvangorganisaties kunnen maken.

7. Nazorg

Binnen de schulddienstverlening hebben we aandacht voor nazorg om recidive te voorkomen. De inzet van nazorg vindt plaats bij ieder beëindigd minnelijk schuldhulpverleningstraject.

Binnen 6 maanden na het beëindigen van de schuldregeling neemt de schuldregelaar telefonisch dan wel via mail contact op met de schuldenaar om de destijds gemaakte afspraken in het plan van aanpak te bespreken. Wanneer er opnieuw problemen zijn ontstaan wordt de schuldenaar geadviseerd hoe om te gaan met de financiële problemen. Eventueel kan een doorverwijzing plaatsvinden naar een samenwerkingspartner. Voor een persoonlijk gesprek kan de schuldenaar verwezen worden naar het spreekuur.

Wanneer de minnelijke schuldregeling met succes is afgerond, stopt ook het budgetbeheer. Als blijkt dat een cliënt nog onvoldoende vaardigheden bezit om zelf de financiën te regelen, adviseren wij de cliënt om zich te wenden tot een extern bureau budgetbeheer of om beschermingsbewind aan te vragen.

8. Speerpunten 2020

Dit beleidsplan geldt voor het jaar 2020. Vanaf 2021 willen wij een integrale nota Armoede en Schulden opstellen.

Onze speerpunten voor 2020 zijn:

Toeleiding en ondersteuning
Uitwerken ideeën voor laagdrempelige toegang met gemeenten.
Uitwerken aanbevelingen uit onderzoek naar schulddienstverlening voor studerende jongeren met schulden.
Schulddienstverleners trainen op herkennen en begeleiden licht verstandelijk beperkten.
Schuldhelpverlening aan ondernemers.
Preventie en Vroegsignalering
Mogelijkheden onderzoeken om een financieel adviseur in te zetten voor inwoners die te maken hebben met life-events.
Vroegsignalering door middel van samenwerkingsafspraken tussen de afdeling WIZ en kinderopvangorganisaties.
Voorstel aan gemeenten betreffende ondersteuning van statushouders door middel van budgetbeheer en -coaching.
Communicatiemiddelen optimaliseren voor specifieke doelgroepen.

9. Financiële aspecten

De werkzaamheden door het team schulddienstverlening WIZ worden uitgevoerd voor de vijf Bevelandse gemeenten. De uitgaven hiervoor betreffen de loonkosten van de medewerkers (coördinator, schuldhulpverleners en budgetbeheerders) en komen ten laste van alle deelnemende gemeenten.

Gemeenten ontvangen structurele middelen voor de bestrijding van armoede en schulden. Het gaat om de zogenaamde Klijsma-middelen die gemeenten vanaf 2013 ontvangen. De middelen zijn niet geoormerkt en worden via het Gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld.

Gemeente	Budgetten
Borsele	€ 43.700
Goes	€ 105.807
Kapelle	€ 16.000
Noord-Beveland	€ 20.000
Reimerswaal	€ 37.700

Daarnaast ontvangen gemeenten in de jaren 2018 – 2020 extra middelen van het rijk in het kader van de Brede Schuldenaanpak (zie paragraaf 2.4). Deze middelen kunnen gemeenten inzetten voor nieuwe initiatieven in de aanpak van schulden.

Gemeente	Budget 2019 en 2020
Borsele	€ 23.001
Goes	€ 54.574
Kapelle	€ 9.314
Noord-Beveland	€ 7.074
Reimerswaal	€ 23.003